

Göta Lejon - "Gamla fängelset"

Göta Lejon, även kallat "Gamla fängelset", har skattat åt förgängelsen. Byggnaderna tillkom som "Logement" för 300 livstidsfångar och var färdiga att tagas i bruk på 1860-talet.

På tjugotalet ombyggdes husen och efter denna invändiga restaurering flyttade varvsanställda med sina familjer in i bostäderna, som var mycket eftertraktade. Dels var hyrorna tämligen låga och dels hade lägenheterna en ganska god standard, mätt med den tidens mått.

Innan Göta Lejon blev bostadshus inrymde byggnaden fångar, vilket tidigare nämnts. På Björkholmen finns ännu äldre personer som mycket väl minns "fängelsetiden". En av dem är fru Olga Maria Albertina Lindström, 85 år fyllda. ("Namn hade man råd att kosta på sina barn på den tiden", säger fru Lindström, "men det också det enda".

Fru Lindström berättar om dagar som sträcker sig tillbaka till förra seklet. Mycket av det som förtäljes vore värt att återge men i det här fallet skall vi hålla oss till "fängsliga" minnen. Fru Lindström berättar att som barn brukade hon tillsammans med andra björkholmsungdomar samlas för att se på fångtransporterna. "De kom", säger hon, "fjättrade vid varandra och gick från järnvägen till fängelset. Kättingarna rasslade och vi var skrämnda där vi stod i portgångar och prång för att se på fångarna. Längre fram i tiden, jag vet inte vilket år det var, kördes de i fångvagnar och vi kunde på långt håll höra kärran som dånade fram på kullerstensgatorna på väg mot Björkholmen. Transporterna vaktades av beväpnade fångvaktare och sådana gick också uppe på fängelsemurarna för att förhindra

rymning. Vid ett tillfälle hörde jag talas om en fånge som försökt rymma genom att kasta sig från fängelsets sjötomt i Saltösund. När vakterna besköt honom vände han tillbaka igen".

Mycket finns säkert att skriva om det gamla fängelset. Vad som nu fanns kvar från 1860-talet, innan grävskoporna jämnade byggnaden med marken, var enbart exteriören — och knappt det. Gallren för fönstren togs bort vid ombyggnaden. På detta tjugotal, efter det byggnaderna ändrats inomhus, hände det mera. Till Göta Lejon flyttade ett hundratal familjer varav de flesta var tämligen barnrika. Enligt ej bekräftad uppgift bodde far, mor och fjorton barn i en lägenhet, storlek mindre, ett rum och kök. Ungdomarna på Göta Lejon lärde sig redan från början att hålla igång. De hade egen idrottsförening med ett fotbollslag, som spelade med i serierna men aldrig hann komma med i allsvenskan. Därutöver utövades en mängd aktiviteter, bl a slagsmål mot Björkholmens övriga ungdomar. Vid midsommartid restes majstång och dansades det på sjötomten, där om vardagarna de varvsanställdas fruar slog sig ned i gräset och satt och lagade strumpor eller sysslade med något syarbete. Samtidigt som de minsta barnen roade sig med lekar av olika slag. Det Gamla fängelset hade genomgått en förvandling från trist till vänlig och trivsamt miljö. Nu finns ej Göta Lejon kvar varken som fängelse eller som bostadsområde. Efter rivningen skall byggnadsmassorna användas vid utfyllnad av västra varvsområdet där Karlskronavarvets nya plastverkstad kommer att ligga.

O K

I den största av byggnaderna
bodde tidigare 64 familjer av
vilka de flesta var tämligen
barnrika.

Väggarna var grova och
stabila som murar. Det
ville mycket till för att få
dem att rasera.